

*Aprobat
prin hotărîrea Comisiei Electorale Centrale
nr. 3352 din 4 mai 2015,
modificat și completat prin hotărîrile CEC
nr. 147 din 30 august 2016;
nr. 1177 din 13 octombrie 2017;
nr. 1714 din 29 iunie 2018;
nr. 1916 din 11 decembrie 2018*

REGULAMENT privind finanțarea campaniilor electorale

I. Dispoziții generale

1. Prezentul Regulament stabilește condițiile și modul de susținere financiară a campaniilor electorale, precum și procedura de prezentare organelor electorale a rapoartelor financiare asupra veniturilor și cheltuielilor de către concurenții electorali.

2. În procesul de finanțare a campaniilor electorale, concurenții electorali se conduc de Constituția Republicii Moldova, Codul electoral al Republicii Moldova, Legea nr. 294 din 21.12.2007 privind partidele politice, de prezentul Regulament, precum și alte acte normative în domeniu.

Pct. 2 modificat prin hot. CEC nr. 1916 din 11 decembrie 2018

3. În sensul prezentului Regulament următoarele noțiuni semnifică:

campanie electorală – perioadă de activitate care se desfășoară, în condițiile capitolului 7 din Codul electoral, cu scopul de a-i determina pe alegători să-și exprime voturile pentru alegerea unui sau altui concurent electoral și care începe, pentru fiecare concurent electoral, în cazul alegerilor parlamentare și prezidențiale nu mai devreme de 30 de zile înainte de ziua alegerilor, iar în cazul alegerilor locale la data înregistrării acestuia de către consiliul electoral de circumscripție și se încheie la data excluderii concurentului electoral din alegeri sau în ziua votării;

finanțarea campaniilor electorale - finanțarea directă și/sau indirectă, precum și susținerea materială prin alte forme a concurenților electorali de către stat, persoane fizice și/sau persoane juridice;

fond electoral – cont deschis la bancă cu mențiunea "Fond electoral" destinat în exclusivitate virării mijloacelor financiare proprii ale concurentului electoral și cele primite de la persoane fizice și/sau juridice din țară, în scopul finanțării campaniei electorale a respectivului concurent electoral;

rapoarte privind finanțarea campaniilor electorale - rapoartele concurentului electoral privind fluxul mijloacele bănești, inclusiv mijloacele financiare acumulate, sursele de proveniență a acestora și cheltuielile efectuate în campania electorală, precum și toate serviciile și acțiunile prestate cu titlu gratuit de persoane fizice și juridice și toate acțiunile de voluntariat;

perioadă electorală - perioadă de timp cuprinsă între ziua aducerii la cunoștință publică a datei alegerilor și ziua în care rezultatele alegerilor sînt confirmate de către organele competente, dar nu mai mare de 90 de zile.

*Pct. 3 completat prin hot. CEC nr. 1177 din 13 octombrie 2017; hot. CEC nr. 1714 din 29 iunie 2018;
hot. CEC nr. 1916 din 11 decembrie 2018*

3¹. În cadrul organizării și desfășurării referendumurilor, prevederile prezentului Regulament vor fi aplicate în modul corespunzător pentru toți participanții la referendum.

II. Condițiile și modul de finanțare a campaniilor electorale

4. Pentru inițierea finanțării campaniei electorale, concurentul electoral urmează să respecte următoarele condiții:

1) să deschidă la bancă un cont cu mențiunea „Fond electoral” în care vor fi virate mijloace financiare proprii și cele primite de la persoane fizice și/sau juridice din țară, în scopul finanțării campaniei electorale. Contul cu mențiunea „Fond electoral” poate fi deschis și pînă la înregistrarea concurentului electoral, cu condiția ca orice încasări și cheltuieli de pe acest cont să se facă doar după înregistrarea în calitate de concurent electoral.

În caz de nedeschidere a unui cont la bancă cu mențiunea „Fond electoral”, concurentul electoral, în termen de 3 zile de la înregistrare, va informa despre aceasta Comisia Electorală Centrală, după caz, consiliul electoral de circumscripție și va desfășura doar activități de campanie sau promovare electorală ce nu implică cheltuieli financiare.

2) să propună pentru înregistrare la Comisia Electorală Centrală o persoană responsabilă de finanțe (trezorier), care va fi responsabilă de întocmirea rapoartelor financiare și prezentarea lor în termen Comisiei Electorale Centrale; în cazul candidaților independenți la alegerile locale – consiliului electoral de circumscripție respectiv.

Pct. 4 modificat prin hot. CEC nr. 1714 din 29 iunie 2018

4¹. Pentru finanțarea campaniilor electorale pot fi utilizate doar resurse financiare provenite din activități legale desfășurate pe teritoriul Republicii Moldova în condițiile art. 41 din Codul electoral.

Pct. 4¹ introdus prin hot. CEC nr. 1714 din 29 iunie 2018

4². Partidele politice și blocurile electorale care au desemnat candidați la alegerile parlamentare și locale, indiferent de numărul candidaților înaintați și tipul circumscripției electorale în care aceștia au fost înregistrați în calitate de concurenți electorali, deschid la bancă un singur cont cu mențiunea „Fond electoral” și propun pentru înregistrare la Comisia Electorală Centrală o persoană responsabilă de finanțe (trezorier) în condițiile stabilite la pct. 4 din prezentul Regulament. Toate mijloacele financiare aferente finanțării campaniei electorale a candidaților înregistrați din partea partidelor politice și blocurilor electorale vor fi gestionate prin intermediul acestui cont.

Pct. 4² introdus prin hot. CEC nr. 1916 din 11 decembrie 2018

5. Plafonul general al mijloacelor ce pot fi virate în fondul electoral al concurentului electoral se stabilește de către Comisia Electorală Centrală, luînd ca bază de calcul un coeficient înmulțit cu numărul de alegători din circumscripția electorală în care au loc alegerile.

5¹. În perioada electorală, partidele politice care au desemnat candidați în alegeri au dreptul să accepte donații doar pentru finanțarea campaniei electorale direct în contul „Fond electoral”.

Pct. 5¹ introdus prin hot. CEC nr. 1177 din 13 octombrie 2017, completat prin hot. CEC nr. 1714 din 29 iunie 2018; hot. CEC nr. 1916 din 11 decembrie 2018

6. Persoanele fizice au dreptul să vireze în contul „Fond electoral”, pentru o campanie electorală, pînă la 50, iar cele juridice pînă la 100 de salarii medii lunare pe economie stabilite pentru anul respectiv.

Pct. 6 modificat prin hot. CEC 1177 din 13 octombrie 2017

7. Persoanele juridice pot dona mijloace bănești pe contul „Fond electoral” doar prin transfer, depunînd și o Declarație pe propria răspundere despre inexistența cotei de stat, străine sau mixte în capitalul social, precum și privind lipsa restricțiilor prevăzute la pct. 13 subpct. 1) lit. h) din prezentul Regulament, conform Anexei nr. 2.

Persoana juridică care transferă mijloace bănești pe contul „Fond electoral” este obligată să informeze acționarii sau membrii săi despre operațiunile astfel efectuate.

Pct. 7 modificat prin hot. CEC nr. 147 din 30 august 2016; hot. CEC nr. 1916 din 11 decembrie 2018

8. Donațiile oferite în numerar de către persoanele fizice, vor fi însoțite prin completarea obligatorie de către donator a formularului prevăzut în Anexa nr. 1. Formularele astfel întocmite se anexează la documentele contabile ale concurentului electoral în favoarea căruia s-a efectuat donația.

9. Donațiile oferite în numerar pot fi utilizate doar după depunerea lor pe contul „Fond electoral”. Concurentul electoral este obligat în termen de 2 zile bancare să depună în fondul electoral donațiile încasate în numerar.

10. Utilizarea mijloacelor financiare din contul „Fond electoral” poate fi efectuată numai după declararea lor în scris la Comisia Electorală Centrală, iar în cazul candidaților independenți la alegerile locale declarația în acest sens se depune la consiliul electoral de circumscripție (modelul declarației este dat în Anexa nr. 3²).

Pct. 10 modificat prin hot. CEC nr. 147 din 30 august 2016; dat într-o nouă redacție prin hot. CEC nr. 1714 din 29 iunie 2018

11. Ultimele achitări din contul „Fond electoral” se fac cel târziu în ziua anterioară prezilei alegerilor (în ziua de vineri). Se interzic virări de pe contul respectiv după prezentarea raportului conform termenelor stipulate la pct. 14 subpct. 3) din prezentul regulament, iar operațiunile la contul „Fond electoral” fiind blocate imediat de către instituția financiară.

Pct. 11 dat într-o nouă redacție prin hot. CEC nr. 1714 din 29 iunie 2018; modificat prin hot. CEC nr. 1916 din 11 decembrie 2018

12. În cazul desfășurării turului II de scrutin sau votării repetate, din momentul adoptării hotărârii organului electoral, la cererea concurentului electoral, contul „Fond electoral” va fi deblocat de către instituția financiară.

Pct. 12 dat într-o nouă redacție prin hot. CEC nr. 1714 din 29 iunie 2018

13. În campania electorală este strict interzis:

- 1) finanțarea ori susținerea materială sub orice formă, directă și/sau indirectă, de către:
 - a) persoanele juridice din străinătate, inclusiv cele cu capital mixt;
 - b) alte state;
 - c) organizații internaționale, inclusiv organizații politice internaționale;
 - d) cetățenii Republicii Moldova minori;
 - e) cetățenii Republicii Moldova limitați în capacitatea de exercițiu sau declarați incapabili prin hotărâre definitivă a instanței de judecată;
 - f) persoanele fizice ai Republicii Moldova din veniturile obținute în afara țării;
 - g) autoritățile publice, organizațiile, întreprinderile, instituțiile publice, alte persoane juridice finanțate de la bugetul public sau care au capital de stat, cu excepția cazurilor în care acordarea de servicii sau susținerea materială este în mod expres prevăzută de legislație;
 - h) persoanele juridice care, cu un an înainte de începerea perioadei electorale, au desfășurat activități finanțate sau achitate din mijloace (fonduri) publice, precum și de către persoane juridice cu capital străin sau mixt;
 - i) persoanele anonime sau în numele unor terți;
 - j) persoanele fizice care nu sînt cetățeni ai Republicii Moldova;
 - k) organizații necomerciale, sindicate, de binefacere sau religioase;
- 2) folosirea în scopuri personale a mijloacelor financiare virate în contul „Fond electoral”;
- 3) oferirea de către concurenții electorali a unor sume de bani, cadouri, a bunurilor materiale fără plată, inclusiv din ajutoare umanitare sau din alte acțiuni de binefacere cu excepția cadourilor simbolice, reprezentînd publicitate electorală sau politică, confecționate din mijloace declarate de pe contul „Fond electoral”, ce poartă simbolică concurentului electoral, precum: afișe, pliante, cărți poștale, calendare, caiete, ilustrate, pixuri, brichete, cutii de chibrituri, insigne, ecusoane, CD-uri, DVD-uri, suporturi de stocare USB, fanioane, steaguri, cărți, pungă, tricouri, chipiuri, eșarfe, fulare și

altele a căror valoare pentru o unitate nu depășește două unități convenționale stabilite conform legislației în vigoare;

4) finanțarea campaniei electorale din alte mijloace decât cele din contul cu mențiunea „Fond electoral”

5) folosirea de către concurentul electoral a fondurilor financiare și materiale nedeclarate sau depășirea cheltuielilor peste plafonul general stabilit conform pct. 5.

III. Prezentarea și examinarea rapoartelor financiare

13¹. La data începerii perioadei electorale, partidele politice, care intenționează să depună documentele pentru înregistrare în calitate de concurenți electorali și să transfere pe contul „Fond electoral” mijloacele financiare proprii deținute pe contul său, vor prezenta Comisiei Electorale Centrale un raport financiar conform modelului stabilit de Comisie în baza prevederilor cuprinse la art. 43 alin. (1) și (7) din Codul electoral.

Mijloacelor financiare proprii raportate conform prezentului punct nu se aplică restricția ce vizează plafonul pentru persoanele juridice, prevăzută la pct. 6 din prezentul Regulamentului.

Pct. 13¹ introdus prin hot. CEC nr. 1177 din 13 octombrie 2017; modificat prin hot. CEC nr. 1714 din 29 iunie 2018; hot. CEC nr. 1916 din 11 decembrie 2018

14. După ce sînt înregistrați de către organele electorale, concurenții electorali prezintă Comisiei Electorale Centrale/consiliului electoral de circumscripție:

1) în termen de *3 zile calendaristice* de la data deschiderii contului „Fond electoral”, un raport privind mijloacele bănești acumulate și cheltuielile din campania electorală;

2) *săptămînal* (în cazul partidelor politice, blocurilor electorale, candidaților independenți la alegerile parlamentare și prezidențiale) sau *o dată la două săptămîni* (în cazul candidaților independenți la alegerile locale și participanților la referendum), conform graficului stabilit în programul calendaristic aprobat de Comisie, rapoarte financiare despre mijloacele bănești acumulate și cheltuielile din campania electorală ;

3) *cu 2 zile înainte de ziua alegerilor* (în ziua de vineri), rapoarte financiare privind finanțarea campaniei electorale pentru întreaga perioadă.

Pct. 14 dat într-o nouă redacție prin hot. CEC nr. 1714 din 29 iunie 2018; modificat prin hot. CEC nr. 1916 din 11 decembrie 2018

14¹. Concurenții electorali au obligația să evalueze și să indice în rapoartele financiare toate serviciile și acțiunile prevăzute la art. 43 alin. (8) și (10) din Codul electoral, care au fost prestate gratuit de persoane fizice și juridice, precum și toate acțiunile de voluntariat în perioada campaniei electorale în favoarea concurenților electorali.

Pct. 14¹ introdus prin hot. CEC nr. 1177 din 13 octombrie 2017; completat prin hot. CEC nr. 1714 din 29 iunie 2018

15. Rapoartele financiare vor fi prezentate în termenele stabilite la pct. 14 din prezentul Regulament conform modelului prevăzut în Anexa nr. 3, în forma electronică, cît și pe suport de hîrtie în două exemplare, cu semnătura persoanelor responsabile. Organul electoral care recepționează raportul va indica pe formularele prezentate data și ora recepționării acestuia și va înmîna un exemplar concurentului electoral. Împreună cu raportul financiar, concurentul electoral prezintă și lista donațiilor în mărfuri, obiecte, lucrări, sau servicii pentru perioada de raportare respectivă, conform Anexei nr. 3¹.

Pct. 15 completat prin hot. CEC nr. 1714 din 29 iunie 2018; hot. CEC nr. 1916 din 11 decembrie 2018

15¹. În cazul alegerilor parlamentare și locale, partidele politice și blocurile electorale prezintă un raport financiar unificat despre mijloacele bănești acumulate și cheltuielile din campania electorală aferente tuturor candidaților înregistrați la alegeri din partea acestora.

Pct. 15¹ introdus prin hot. CEC nr. 1916 din 11 decembrie 2018

16. Instituțiile bancare, în care sunt deschise conturi cu mențiunea ”Fond electoral”, vor informa zilnic ori la cerere Comisia Electorală Centrală sau după caz consiliul electoral respectiv, despre fluxul mijloacelor bănești în contul cu mențiunea ”Fond electoral” al concurenților electorali, conform Anexei nr. 4.

Pct. 16 modificat prin hot. CEC nr. 1916 din 11 decembrie 2018

17. Rapoartele privind finanțarea campaniei electorale recepționate în condițiile pct. 13¹ – 15¹ sînt verificate în prealabil de organul electoral care a recepționat raportul, în ceea ce privește caracterul complet al informației și corespunderea cu cerințele de întocmire a acestora, adoptînd în acest sens o hotărîre.

În cazul în care raportul prezentat de un partid politic, bloc electoral sau candidat independent este incomplet, organul electoral are dreptul să solicite concurentului electoral respectiv date suplimentare, iar acesta este obligat să le prezinte în termen de 3 zile lucrătoare din momentul solicitării.

Pct. 17 modificat prin hot. CEC nr. 1714 din 29 iunie 2018; hot. CEC nr. 1916 din 11 decembrie 2018

18. Rapoartele recepționate de către Comisia Electorală Centrală sînt plasate pe pagina web a Comisiei, iar rapoartele recepționate de consiliile electorale de circumscripție – pe paginile web ale autorităților administrației publice locale corespunzătoare, în ambele cazuri în termen de 48 de ore de la primirea lor, cu respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

IV. Control și sancțiuni

19. În caz de încălcare a prezentului Regulament și a prevederilor Codului electoral ce țin de finanțarea campaniei electorale, urmează a fi aplicate sancțiuni conform legislației în vigoare.

20. Comisia Electorală Centrală va înainta Serviciului Fiscal de Stat din subordinea Ministerului Finanțelor un demers privind verificarea provenienței contribuțiilor financiare virate concurenților electorali, ce depășesc suma de 75 mii lei.

Pct. 20 modificat prin hot. CEC nr. 147 din 30 august 2016; hot. CEC nr. 1714 din 29 iunie 2018; hot. CEC nr. 1916 din 11 decembrie 2018

21. În cazul în care consiliile electorale de circumscripție care au recepționat rapoarte privind finanțarea campaniei electorale a candidaților independenți la alegerile locale au constatat printr-o hotărîre a sa, neprezentarea sau prezentarea neconformă a rapoartelor, în termen de 3 zile calendaristice vor prezenta hotărîrea respectivă și materialele anexate Comisiei Electorale Centrale.

22. Faptul neprezentării sau prezentării neconforme de către concurenții electorali a rapoartelor privind finanțarea campaniei electorale se constată prin hotărîre a Comisiei Electorale Centrale, după caz a consiliului electoral de circumscripție.

Pct. 22 completat prin hot. nr. 1714 din 29 iunie 2018

23. După constatarea de către Comisie a faptului neprezentării sau prezentării neconforme de către concurenții electorali a rapoartelor privind finanțarea campaniei electorale, președintele/vicepreședintele Comisiei Electorale Centrale va cita, conform prevederilor art. 382 Cod contravențional, concurentul electoral despre data și ora cînd va fi întocmit procesul verbal cu privire la contravenție.

Pct. 23 modificat prin hot. CEC nr. 1916 din 11 decembrie 2018

24. Citația va fi înmînată, cu cel puțin 5 zile înainte de data cînd va fi întocmit procesul verbal, personal trezorerului, concurentului electoral/reprezentantului concurentului electoral sau după caz expediată prin fax sau poșta electronică indicată de concurent în cererea de înregistrare în calitate de concurent electoral.

Pct. 24 modificat prin hot. CEC nr. 1714 din 29 iunie 2018

25. Trezorerul sau concurentul electoral/reprezentantul concurentului electoral este obligat să se prezinte la data, ora și locul indicate în citație. În cazul imposibilității de a se prezenta, concurentul electoral este obligat să informeze Comisia Electorală Centrală, indicând motivul.

26. În cazul în care nu anunță Comisia despre imposibilitatea de a se prezenta la data, ora și în locul indicate în citație ori în cazul în care nu se prezintă nemotivat, procesul verbal va fi întocmit în lipsa concurentului electoral respectiv.

27. La data, ora și locul stabilit în citație președintele/vicepreședintele Comisiei Electorale Centrale va întocmi un proces verbal cu privire la contravenție. Comisia va duce evidența proceselor verbale întocmite potrivit Registrului de evidență a proceselor verbale cu privire la contravenție conform modelului de la anexa nr. 5.

Pct. 27 modificat prin hot. CEC nr. 1714 din 29 iunie 2018; hot. CEC nr. 1916 din 11 decembrie 2018

28. O copie de pe procesul verbal va fi înmînat concurentului electoral, iar procesul verbal cu materialele anexate vor fi transmise instanței de judecată competente pentru examinarea cauzei contravenționale.

Pct. 28 modificat prin hot. CEC nr. 1916 din 11 decembrie 2018

29. Președintele Comisiei va împuternici printr-o procură un membru al Comisiei Electorale Centrale sau un funcționar public din cadrul direcției juridice al Aparatului Comisiei pentru participarea la examinarea cauzei contravenționale în instanța de judecată.

30. În cazul în care Comisia Electorală Centrală va stabili încălcarea de către concurentul electoral a prevederilor pct. 13 subpct. 1) – 2) și 4) – 5) din prezentul Regulament, va obliga, printr-o somație, concurentul respectiv să verse la bugetul de stat sumele astfel primite sau folosite. Dovada executării somației se prezintă imediat Comisiei, dar nu mai târziu de 3 zile după expirarea termenului indicat în somație.

Pct. 30 completat prin hot. CEC nr. 1916 din 11 decembrie 2018

31. În cazul neexecutării somației Comisiei Electorale Centrale, președintele/vicepreședintele Comisiei va întocmi pe numele concurentului electoral un proces verbal cu privire la contravenția prevăzută de art. 48² din Codul contravențional, conform procedurii stabilite la capitolul IV.

Pct. 31 modificat prin hot. CEC nr. 1714 din 29 iunie 2018

32. Concurentul electoral, căruia i-a fost stabilită de către instanța de judecată o sancțiune contravențională, prezintă imediat Comisiei dovada achitării.

Pct. 32 modificat prin hot. CEC nr. 1916 din 11 decembrie 2018

33. În cazul încălcării prevederilor art. 75 alin. (5) lit. a) și lit. b) din Codul electoral, Comisia Electorală Centrală, iar în cazul alegerilor locale – consiliul electoral de circumscripție electorală, adoptă o hotărîre de constatare a încălcărilor respective și se va adresa cu o cerere de anulare a înregistrării concurentului electoral instanței de judecată competente. Instanța de judecată urmează a examina respectiva cerere nu mai târziu de ziua precedentă a alegerilor.

Pct. 33 modificat prin hot. CEC nr. 1714 din 29 iunie 2018